

अश्वतथिकं gaṇa kumārādi zu P. 4, 2, 80. अश्वतथिका = अश्वतथी RĪGĀN.
im ÇKDr. u. अश्वतथी.

अश्वतथील adj. von अश्वतथ gaṇa काशादि zu P. 4, 2, 80.

अश्वतथीय dass. gaṇa उत्कारादि zu P. 4, 2, 90.

अश्वत्रिरात्र (अ० + त्रि०) m. gaṇa युक्तराक्षादि zu P. 6, 2, 81.

अश्वद (अ० + द०) adj. ein Ross schenkend M. 4, 231.

अश्वदंष्ट्रा (अ० + दं०) f. N. eines Strauchs, *Tribulus lanuginosus* Lin., AK. im ÇKDr. COLEBR. und LOIS. (2, 4, 3, 17) trennen wohl richtiger श्वदंष्ट्रा.

अश्वदं (अ० + दा०) adj. Rosse schenkend RV. 4, 113, 18. 5, 42, 8. 10, 107, 2. compar. 8, 63, 15. — Vgl. अश्वदरा.

अश्वदावन् (अ० + दा०) adj. dass. RV. 5, 18, 3 (voc.).

अश्वनदी (अ० + न०) f. N. pr. eines Flusses MBh. 3, 17132. LIA. I, 560.

अश्वनाय (अ० + नाय) m. Rossshirt KĀND. UP. 6, 8, 3.

अश्वनिबन्धिक (von अ० + निबन्ध) m. der das Amt hat für das Anbinden der Pferde zu sorgen (?) COLEBR. Misc. Ess. II, 243 in einer Inschr. — Vgl. अश्वबन्ध.

अश्वनिर्णिज् (अ० + नि०) adj. mit Rossen geschmückt, durch Rosse verschönert: गोशर्णासि त्राष्ट्रे अश्वनिर्णिज् RV. 10, 76, 3. — Vgl. अश्वपेशम्. अश्वत् 1) n. a) Tod. — b) Feld. — c) Ofen. — 2) adj. a) unheilvoll (अशुभ). — b) schrankenlos H. an. 3, 241. — Vgl. अश्वमत.

अश्वयै (अ० + य०) m. Rossshirt VS. 30, 11.

अश्वयपति (अ० + प०) m. 1) Rossegebieter VS. 16, 24. — 2) N. pr. P. 4, 1, 84. ein Kaikeja ÇAT. Br. 10, 6, 1, 2. fgg. KĀND. UP. 5, 11, 4. WEBER, Lit. 69. 116. Schwager Daçaratha's und Oheim Bharata's R. 2, 1, 2. ein König von Madra und Vater von Sāvitrī Śiv. 1, 3. LIA. I, 300, N. 1. ein Asura MBh. 1, 2532. 2650. HARIV. 2282. 14283.

अश्वपर्णा (अ० + प०) adj. durch Rosse beflügelt, mit Rossen fliegend: die Marut RV. 1, 88, 1. समश्वपर्णाश्चरन्ति नो नरा ऽस्माकमिन्द्र रथिनो ज-पतु (hier vielleicht N. pr.) 7, 47, 31.

अश्वपस्त्य (अ० + प०) adj. unter den Rossen bleibend, darauf beruhend: ब्रह्मं प्रजावर्द्धयिमश्वपस्त्यं पीत इन्द्रविन्द्रममभ्यं याचतात् RV. 9, 86, 41.

अश्वपाद (अ० + पा०) pferdefüssig in übertr. Bed. gaṇa कृस्त्यादि zu P. 5, 4, 138. N. pr. eines Siddha RĪGĀ-TAR. 3, 267. fgg. 366. fgg.

अश्वपाल (अ० + पा०) m. Stallknecht Inhabtsv. zu TRIK. 2, 8, 47. f. ०ली gaṇa रेवत्यादि zu P. 4, 1, 146.

अश्वपुच्छी (von अ० + पुच्छ) f. N. einer Pflanze, *Glycine debilis* Ait. (माषपणी), RĪGĀN. im ÇKDr.

अश्वपृष्ठ s. u. पृष्ठ.

अश्वपेज m. N. pr. gaṇa शौनकादि zu P. 4, 3, 106.

अश्वपेशम् (अ० + पे०) adj. s. v. a. अश्वनिर्णिज् RV. 2, 1, 16: ये स्तोतृभ्यो गोशर्णामश्वपेशसमग्रै रतिमुपसृजन्ति सूर्यः.

अश्वप्रपतन (अ० + प्र०) n. davon adj. ०तीय P. 5, 1, 111, Vārtt. 1.

अश्वबडव oder ०वडव (अ० + बडवा) n. sg. Hengste und Stuten P. 2, 4, 12. m. du. Hengst und Stute 27. अश्वबडवा: Sch. AK. 3, 6, 16.

अश्वबन्ध (अ० + ब०) m. der das Amt hat die Pferde anzubinden, Stallknecht R. 2, 91, 55; vgl. 58: कृस्त्यश्वारकृबन्धका: und oben अश्व-निबन्धिका.

1. अश्वबन्धन (अ० + ब०) n. das Anbinden der Pferde: अश्वबन्धनं च रास एव उचितम् ITIH. bei ROSEN zu RV. 18, 1.

2. अश्वबन्धन (wie eben) adj. f. ई zum Anbinden der Pferde dienend: रज्जु: ITIH. bei ROSEN zu RV. 18, 1.

अश्वबला (von अ० + बल) f. N. einer Gemüsepflanze SUÇR. 1, 220, 12. 221, 2. 2, 48, 10.

अश्वबालं oder ०बालं (अ० + बा०) m. 1) Rossschweif, Rosshaar KĀTJ. ÇR. 19, 2, 7 (mit व). — 2) N. eines Rohrs, *Saccharum spontaneum* Lin., TRIK. 2, 4, 39. ÇAT. Br. 3, 4, 1, 17 (an beiden Orten mit व). COLEBR. Misc. Ess. I, 316. Vgl. काश.

अश्वबाहु (अ० + बाहु) m. N. pr. ein Sohn Kītraka's HARIV. 1920. 2088.

अश्वबुध्र (अ० + बु०) adj. auf Rossen fussend, d. h. aufrossegezogenem Wagen stehend: अश्वं पतन्वत्पृथ्वीरश्वबुध्रा कृतस्य योनौ तन्वां गुपत RV. 10, 8, 3.

अश्वबुध्य (अ० + बु०) adj. durch Rosse bemerkenswerth, — ausgezeichnet: प्रजावतो नृवतो अश्वबुध्यो उषो गोशर्णो उप मासि वाजान् RV. 4, 92, 7. 8. 121, 14. — Vgl. अश्वपेशम्.

अश्वनक्षिका (von अ० + नक्षिप) f. die angeborene Feindschaft zwischen Pferd und Büffel ÇABDAR. im ÇKDr. — Vgl. अश्वारि.

अश्वमार (अ० + मार) m. Oleander, *Nerium odorum* Ait., ÇABDAR. im ÇKDr. die Wurzel giftig SUÇR. 2, 251, 14. — Vgl. अश्वघ्न, अश्वकृत्तर.

अश्वमारक m. dass. ÇABDAR. im ÇKDr. SUÇR. 1, 32, 17. 142, 20. 2, 49, 15.

अश्वमिष्टि (अश्वम्, acc. von अश्व, + इष्टि) adj. Rosse suchend, — wünschend: उदावपस्व मघवन्गविष्ट्य उद्दिन्द्राश्वमिष्टये RV. 8, 50, 7. Rosse verschaffend: Agni 2, 6, 2.

अश्वमुख (अ० + मु०) adj. f. ई mit einem Pferdekopfe: subst. ein Kīmīnara HALĀJ. im ÇKDr. nach Andern ein davon verschiedenes Wesen H. 194, Randgl. मैनाकस्तु विचेतव्यः — स्त्रीणामश्वमुखीनां च निकेता-स्तत्र श्रेयसाः R. 4, 44, 38. KUMĀRAS. 1, 11. ein Volk VARĪH. BRH. S. 14, 25 in Verz. d. B. H. 241. — Vgl. अश्ववदन.

1. अश्वमेधं (अ० + मे०) m. Rossopfer, nicht ein bloss allegorisches oder erst in später Zeit eingeführtes, sondern im höchsten Alter ganz gewöhnliches Opfer, dessen Kraft und Wirkung nur nachmals in's Wunderbare gesteigert und für welches eben darum unerschwinglicher Aufwand und Vorbereitung gefordert wurde. Zu dem Opfer diente z. B. das Lied RV. 1, 162. VS. 22 — 23. ÂÇV. ÇR. 10, 6. fgg. VS. 18, 22. ÇAT. Br. 6, 6, 1. 10, 1, 5, 3. 6, 5, 7 (= BRH. ÂR. UP. 1, 2, 7). 11, 2, 5, 1. fgg. KĀTJ. ÇR. 20, 8, 19. 20. 21, 1, 14. यथाश्वमेधः क्रतुराट् र्वपापापनोदनः M. 11, 260. अश्वमेधेन यज् 5, 53. 11, 74. N. 5, 43. 12, 9. R. 1, 1, 91. अश्वमेधयार्जिन् ÇAT. Br. 13, 1, 2, 3. 14, 6, 3, 2 (= BRH. ÂR. UP. 3, 3, 2). राजसूयाश्वमेधानो क्रतूनाम् N. 12, 32. INDR. 1, 15. Vgl. LIA. I, 542, N. 3. 700. II, 982. अश्व-मेधत्रिरात्र m. MAC. S. 6, 6 in Verz. d. B. H. 73. अश्वमेधकाण्ड heisst das 13te Buch des ÇAT. Br.

2. अश्वमेध (wie eben) m. N. pr. ein Bhārata nach RV. ANUKR. RV. 5, 27, 4—6. — Vgl. आश्वमेध.

अश्वमेधदत्त (अ० + दत्त) m. N. pr. eines Königs MBh. 1, 3838. VP. 461. LIA. I, Anh. XXV.